

Forslag

til

Lov om brandvæsenet i købstæderne og på landet.

Fremsat den 1. april 1959 af *justitsministeren*.

Kapitel 1.

Om brandvæsenets organisation.

§ 1. Det påhviler enhver kommune i overensstemmelse med reglerne i denne lov at opretholde et brandvæsen, som under hensyn til udstrækningen og arten af bebyggelsen i kommunen, karakteren af de i kommunen beliggende virksomheder, befolkningstætheden, vandforsyningen m. m. er i stand til at yde et forsvarligt retnings- og slukningsarbejde.

§ 2. Kommunalbestyrelsen har den øverste ledelse af kommunens brandvæsen.

Stk. 2. I købstæderne udøves ledelsen af en brandkommission, der skal drage omsorg for, at brandvæsenet til enhver tid opfylder kravene efter denne lov.

§ 3. Ved en brandvedtægt, der affattes af kommunalbestyrelsen og stadfæstes af amtmanden, fastsættes for hver kommune de nærmere regler for:

- a) brandvæsenets ordning og tjenesteplicht,
- b) det brandmateriel, der skal forefindes og vedligeholdes for kommunens regning,
- c) det brandmateriel, grundejerne skal anskaffe og vedligeholde,
- d) den for brandslukningen nødvendige vandforsyning,
- e) brandalarmeringen,
- f) for sognekommunernes vedkommende kommunens inddeling i brandkredse.

Stk. 2. I tilfælde af uenighed mellem kommunalbestyrelsen og amtmanden om brandvedtægtens indhold træffer justitsministeren afgørelse. Dog kan der ikke mod kommunalbestyrelsens protest optages nogen bestemmelse i vedtægten angående en nyordning af brandvæsenet eller om en forøgelse af brandmateriellet eller indførelse af nye arter af materiel, hvorved væsentlig forøget udgift vil blive påført kommunen, medmindre tvingende grunde nødvendiggør det.

Stk. 3. Brandvedtægten trykkes ved kommunens foranstaltning og offentliggøres efter regler fastsat af justitsministeren.

Stk. 4. Spørgsmålet om brandvedtægtens revision skal optages til overvejelse hvert 5. år, samt når det i øvrigt findes fornødent.

§ 4. Enhver sognekommune deles i brandkredse. Der bør almindeligvis være en brandkreds for hver landsby og enhver anden tættere bebygget del af kommunen. Skove, større institutioner, industrielle virksomheder og lignende kan henlægges til særlige brandkredse. Inddelingen bestemmes af sognerådet efter indhentet erklæring fra distriktsbrandinspektøren.

Stk. 2. Et område, der hører under flere kommuner, kan, når kommunerne er enige herom, henlægges under samme brandkreds.

§ 5. En kommunes brandvæsen skal omfatte et motoriseret udrykningskorps samt for sognekommunernes vedkommende yderligere for hver brandkreds en stedlig beredskabsstyrke med lettere slukningsmateriel.

§ 6. Justitsministeren kan helt eller delvis fritage en kommune for opretholdelse af udrykningskorps, såfremt kommunen ved aftale med et kommunalt eller privat brandvæsen eller med civilforsvarsstyrelsen tilvejebringer en forsvarlig ordning af rednings- og slukningsarbejdet ved ildebrand i kommunen.

Stk. 2. Justitsministeren kan bestemme, at sognekommuner inden for et afgrænset område skal træffe aftale i henhold til stk. 1 med samme brandvæsen, såfremt de ikke selv ønsker at opretholde udrykningskorps.

Stk. 3. Hvor særlige forhold taler derfor, kan amtmanden fritage en sognekommune for at opretholde den stedlige beredskabsstyrke i en eller flere brandkredse.

§ 7. I hver kommune udnævner kommunalbestyrelsen en brandinspektør (brandchef). For sognekommunernes vedkommende skal der forinden udnævnelsen indhentes en udtalelse fra distriktsbrandinspektøren. Brandinspektøren kan være fælles for flere kommuner.

Stk. 2. Brandinspektøren er forpligtet til at beklæde stillingen i mindst 6 år, medmindre han har en efter amtmandens afgørelse gyldig grund til at begære sig fritaget. Ingen er dog forpligtet til at overtage hvervet i andre kommuner end den, hvori han har fast bopæl. Den, der har gjort tjeneste som brandinspektør, er ikke pligtig at modtage ny udnævnelse før efter forløbet af så langt et tidsrum som det, hvori han har gjort tjeneste. Brandinspektøren kan med 3 måneders varsel afskediges af kommunalbestyrelsen, og han skal afskediges, når han er fyldt 65 år, medmindre justitsministeren meddeler undtagelse herfra eller andet følger af bestemmelsen i stk. 7.

Stk. 3. Brandinspektøren oppebærer et vederlag, hvis størrelse fastsættes af kommunalbestyrelsen. Justitsministeren kan efter forhandling med Den danske Købstadforening, De samvirkende Sognerådsforeninger i Danmark og foreningen „Bymæssige kommuner“ fastsætte mindstekter for vederlaget.

Stk. 4. Brandinspektøren skal have telefon, hvis grundtakst betales af kommunen.

Stk. 5. Brandinspektøren kan for sin funktionstid begære sig fritaget for andre kommunale hverv.

Stk. 6. Efter samme regler kan til hjælp for brandinspektøren udnævnes en vicebrandinspektør.

Stk. 7. Er brandinspektøren eller vicebrandinspektøren kommunale tjenestemænd, gælder reglerne i kommunens tjenestemandsvedtægt.

Stk. 8. Råder kommunen over eget udrykningskorps, varetager brandinspektøren den daglige ledelse af brandvæsenet og fører tilsyn med brandmateriellet. I andre tilfælde påhviler det brandinspektøren at have indseende med overholdelsen af de i § 6, stk. 1, nævnte aftaler og at lede den øvrige del af kommunens brandvæsen.

Stk. 9. Justitsministeren kan udfærdige en instruks for brandinspektører og vicebrandinspektører.

§ 8. I købstæderne antages brandmandskabet efter regler fastsat af byrådet.

Stk. 2. I sognekommuner, der har eget udrykningskorps, antager sognerådet det fornødne mandskab til korpset. For hver brandkreds udnævner sognerådet en brandfoged og antager det øvrige mandskab til den stedlige beredskabsstyrke samt om fornødent lokalt hjælpemandskab for udrykningskorpset. Brandfogeden er leder af den stedlige beredskabsstyrke.

Stk. 3. Mandskabet og brandfogeden oppebærer et vederlag, hvis størrelse fastsættes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Bestemmelserne i § 7, stk. 2, 5 og 7, finder tilsvarende anvendelse ved udnævnelsen af brandfogeden og antagelsen af brandmandskabet, dog at den almindelige aldersgrænse i § 7, stk. 2, nedsættes til 55 år for brandmandskabets vedkommende.

§ 9. Justitsministeren kan bestemme, at brandinspektører og andre befalingsmænd samt brandmandskab med kvalificeret arbejde skal gennemgå en særlig uddannelse. Udgifterne ved undervisningen afholdes af staten, medens de øvrige omkostninger udredes af kommunen eller vedkommende private brandvæsen.

§ 10. Brandmandskabet i købstæderne og det faste brandmandskab ved udrykningskorpserne skal afholde øvelse mindst 8 gange om året.

Stk. 2. I sognekommunerne skal mandskabet ved den stedlige beredskabsstyrke og

det lokale hjælpemandskab til udrykningskorpset afholde øvelse mindst 2 gange om året. Øvelserne ledes af brandinspektøren.

§ 11. Justitsministeren kan fastsætte regler for uniformering af brandvæsenets personale.

§ 12. Justitsministeren kan påbyde anvendelse af ensartede typer af brandmateriel og brandhaner samt fastsætte almindelige regler for udførelse af branddamme og vandreservoarer.

§ 13. Det påhviler kommunalbestyrelsen at sørge for, at der i enhver tættere bebygget del af kommunen er tilstrækkelig vandforsyning til brandslukning, at der er fornøden opstillingsplads for slukningsmateriel ved vandforsyningsstederne, og at der er den nødvendige vejadgang til disse.

Stk. 2. På vandværksledninger skal der anbringes brandhaner med passende mellemrum. Hvor det findes hensigtsmæssigt, kan der i stedet for brandhaner eller som supplement til disse indrettes vandreservoarer med tilslutning til vandværkets ledningsnet. Kommunen afholder udgiften ved etableringen og vedligeholdelsen af brandhaner og vandreservoarer. Brandhanernes og vandreservoarenes anbringelsessteder skal i sognekommuner godkendes af distriktsbrandinspektøren.

Stk. 3. Ved tættere bebyggede områder uden vandværksledninger skal kommunalbestyrelsen efter brandinspektørens forslag bestemme, hvilke vandforsyningssteder der — i fornødent fald efter overenskomst med vedkommende ejer — skal stilles under offentligt tilsyn og opretholdes og vedligeholdes på kommunens bekostning. Brandhaner og vandforsyningssteder skal efterses mindst 2 gange årlig.

Stk. 4. Hvis der ikke ved overenskomst kan tilvejebringes de nødvendige vandforsyningssteder, kan disse eller de dertil fornødne arealer erhverves ved ekspropriation mod erstatning efter de almindelige regler om afståelse af ejendom til offentlig brug.

§ 14. For hver kommune skal der findes en plan for alarmering af brandvæsenet. Planen udarbejdes i købstæderne af brand-

kommissionen og i sognekommunerne af politimesteren.

Stk. 2. Telefonvæsenet skal bistå ved brandalarmeringen. De nærmere regler herom fastsættes af justitsministeren efter forhandling med ministeren for offentlige arbejder.

§ 15. Såfremt en sognekommune ikke anskaffer og tilbørligt vedligeholder det nødvendige brandmateriel eller ikke ansætter det fornødne brandmandskab, eller såfremt den ikke sørger for fornøden vandforsyning eller alarmeringsordning, kan spørgsmålet indbringes for amtsrådet. Amtsrådets afgørelse kan indankes for justitsministeren.

Stk. 2. Såfremt en købstad ikke opfylder de i stk. 1 nævnte pligter, kan spørgsmålet forelægges justitsministeren.

Stk. 3. Justitsministeren — for sognekommunernes vedkommende amtsrådet — kan for kommunens regning lade de foreliggende mangler afhjælpes.

Kapitel 2.

Om tilsyn med brandvæsenet.

§ 16. Politimesteren fører tilsyn med sognekommunernes brandvæsen under amtmændens overtilsyn.

Stk. 2. Justitsministeren er øverste tilsynsmyndighed for brandvæsenet i samtlige kommuner.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter de nærmere regler om udøvelsen af tilsynet, herunder om prøvealarmeringer af brandvæsenet.

§ 17. Justitsministeren udnævner det fornødne antal distriktsbrandinspektører.

Stk. 2. Distriktsbrandinspektørerne skal foruden at bistå ved udøvelsen af tilsynet med kommunernes brandvæsen være rådgivende for myndighederne i spørgsmål vedrørende brandvæsenet.

Stk. 3. De nærmere regler for distriktsbrandinspektørernes virksomhed fastsættes af justitsministeren.

Stk. 4. Udgifterne ved distriktsbrandinspektørernes virksomhed afholdes af statskassen.

§ 18. Der oprettes for hele landet et brandråd bestående af 7 medlemmer, der udnævnes af justitsministeren. Af medlemmerne skal 3 udpeges henholdsvis af Den danske Købstadforening, De samvirkende Sognerådsforeninger og foreningen „Bymæssige kommuner“. 1 medlem, der skal repræsentere civilforsvaret, udnævnes efter forhandling med indenrigsministeren, og 1 medlem udnævnes efter indstilling fra Dansk Brandinspektørforening, medens justitsministeren udpeger 2 medlemmer.

Stk. 2. Blandt rådets medlemmer udnævner justitsministeren formand og næstformand, hvoraf den ene skal være en af de i stk. 1 nævnte kommunale organisationers repræsentanter. Brandrådet udfærdiger selv sin forretningsorden, der skal godkendes af justitsministeren.

Stk. 3. Brandrådet skal være rådgivende for myndighederne i spørgsmål vedrørende brandvæsenet.

Stk. 4. Udgifterne ved brandrådets virksomhed afholdes af statskassen.

Kapitel 3.

Om foranstaltninger i anledning af ildebrand.

§ 19. Enhver, der opdager ildebrand eller omstændigheder, som viser, at der er overhængende fare for ildebrand, skal straks underrette dem, der er udsat for fare, alarmere brandvæsenet og søge at dæmpe ilden eller afværge faren.

§ 20. Enhver har pligt til ved ildebrand at yde den hjælp, han formår.

Stk. 2. Den, der er til stede ved en ildebrand, skal efter forlangende af den kommanderende på brandstedet deltage i rednings- og slukningsarbejdet. Han skal efterkomme de ham givne ordrer og må ikke uden tilladelse forlade den ham anviste post.

Stk. 3. Private håndkraftsprøjter, stiger, slanger, beholdere og lignende, transportmidler af enhver art samt traktorer og andre arbejdsredskaber kan af den kommanderende på brandstedet kræves stillet til rådighed for sluknings- og redningsarbejdet tillige med fornødent betjeningsmandskab.

Stk. 4. Kommunen yder erstatning for

den skade, de nævnte redskaber og transportmidler måtte lide under arbejdet.

§ 21. Brandvæsenet har i tilfælde af ildebrand ret til, i det omfang sluknings- og redningsarbejdet nødvendiggør det, at skaffe sig adgang til privat grund, om fornødent ved gennembrydninger og bortskaffelse af hindringer.

Stk. 2. Endvidere er brandvæsenet berettiget til at nedrive bygninger eller fjerne beplantninger, når det af den kommanderende på brandstedet findes nødvendigt for at standse ildens udbredelse. Er politimesteren til stede, skal hans tilladelse dog indhentes.

Stk. 3. Den af brandvæsenet således forvoldte skade betragtes som brandskade. Rammer skaden marker, haver eller beplantninger, erstattes skaden dog af kommunen.

Stk. 4. Brandvæsenet er i tilfælde af ildebrand berettiget til at benytte det vand, der findes i brønde, vandledninger og andre vandsteder.

§ 22. I købstæderne har brandinspektøren eller i dennes fravær vicebrandinspektøren kommandoen på brandstedet under sluknings- og redningsarbejdet. I sognekommuner, der har eget udrykningskorps, har brandinspektøren eller vicebrandinspektøren kommandoen. I andre tilfælde påhviler kommandoen lederen af udrykningskorpset. Amtmanden kan bestemme, at en brandinspektør eller vicebrandinspektør, der efter foranstående bestemmelser ikke har kommandoen under brand, men som har den fornødne uddannelse, fremtidig tillægges denne kommando.

§ 23. Ved ildebrand skal politiet i fornødent omfang foretage afspærring, sørge for ordenens opretholdelse og træffe alle de for den offentlige sikkerhed nødvendige foranstaltninger.

Stk. 2. Enhver er pligtig at overholde afspærringen samt efterkomme politiets eller brandvæsenets opfordring til at forlade det afspærrede terræn eller vejene til og fra brandstedet.

§ 24. Den kommanderende på brandstedet skal i påtrængende tilfælde tilkalde

assistance fra et andet kommunalt eller privat brandvæsen, der i så fald skal møde med slukningsmateriel og mandskab, medmindre der er øjeblikkelig brug for mandskab og materiel andetsteds. Har brandinspektøren ikke kommandoen, kan tilkaldelse endvidere ske alene efter hans bestemmelse. Er politimesteren til stede på brandstedet, kan han efter forhandling med den kommanderende på brandstedet og brandinspektøren ligeledes tilkalde assistance.

Stk. 2. Enhver kommune kan træffe aftale om assistance i henhold til foranstående bestemmelse.

Stk. 3. Såfremt der ikke foreligger forudgående aftale om vederlagsspørgsmålet, skal de ved sådanne udrykninger forvoldte direkte udgifter, herunder skade på sprøjter eller andre brandredskaber, godtgøres af den kommune, til hvilken assistancen er forlangt. Såfremt kommunen ikke godkender de fremsatte krav, forelægges sagen for amtmanden. Amtmandens afgørelse kan indankes for justitsministeren.

§ 25. Ved brande af større omfang kan de, der efter reglerne i § 24, stk. 1, kan tilkalde assistance, tilkalde hjælp fra den nærmeste af civilforsvarskorpsets udrykningsenheder, fra hvilken der skal mødes med fornødent slukningsmateriel og mandskab i det omfang, det øjeblikkelige beredskab tillader det. På tilsvarende måde skal de militære korps yde bistand til fremme af slukningsforanstaltninger og ordenens opretholdelse.

Stk. 2. Der kan fastsættes regler for ydelse af denne bistand ved overenskomst mellem justitsministeren og henholdsvis indenrigsministeren og forsvarsministeren.

§ 26. Brandvæsenet skal ved ildebrand være opmærksom på, hvad der kan have givet anledning til ildens opståen. Finder det mistænkelige spor, skal politiet straks underrettes, og beviset så vidt muligt sikres.

Kapitel 4.

Om brandfarlige virksomheder m. m.

§ 27. Oprettelse af virksomheder, hvori fremstilles, behandles eller anvendes eksplosive, let antændelige eller særlig brænd-

bare vædsker, luftarter eller stoffer, kræver tilladelse fra brandkommissionen, i sognekommuner politimesteren. Det samme gælder væsentlige ombygninger, udvidelser eller forandringer i driften.

Stk. 2. Brandkommissionen, i sognekommuner politimesteren, kan kræve truffet sådanne foranstaltninger med hensyn til virksomhedens beliggenhed, indretning og benyttelse, som findes påkrævet for at formindske brand- eller eksplosionsfare eller til sikring af forsvarlige muligheder for slukningsarbejde og redning af mennesker i tilfælde af brand. Det kan herunder pålægges virksomheden at anskaffe brand- og redningsmateriel og tilvejebringe vandforsyning til eget brug.

§ 28. Brandkommissionen, i sognekommuner politimesteren, kan bestemme, at der for ejendomme, hvor særlig brandfarlige forhold er til stede eller hvor store værdier er udsat for ødelæggelse, skal træffes foranstaltninger til formindskelse af brandfaren eller til sikring af forsvarlige sluknings- eller redningsmuligheder i tilfælde af brand. Sådant bestemmelse kan endvidere træffes for kirker, teatre, hoteller, sygehuse, fængsler, kaserner, bygninger for undervisnings-, udstillings- eller forlystelsesformål samt i det hele bygninger eller større lokaler, hvori mange mennesker samles. Der kan herunder påbydes anskaffelse af brandmateriel, indretning af vandforsyning, sikring af udgangsforholdene samt anlæggelse af adgangsveje for brandvæsenets køretøjer og af standpladser for dets stiger og sprøjter.

Stk. 2. Brandkommissionen, i sognekommuner politimesteren, kan bestemme, at der ved benyttelse af forsamlingshuse, teatre, cirkus og lignende skal etableres brandvagt, og at betaling herfor skal erlægges af arrangøren efter en af kommunalbestyrelsen fastsat takst.

§ 29. I købstæderne kan de af brandkommissionen i medfør af §§ 27 og 28 truffne afgørelser indankes for byrådet. Byrådets afgørelse kan indankes for justitsministeren. I sognekommunerne kan de af politimesteren i medfør af nævnte bestemmelser truffne afgørelser indankes for justitsministeren.

Stk. 2. I tilfælde af uenighed mellem brandkommissionen eller politimesteren og

bygningsmyndigheden om spørgsmål, der hører under begge instansers kompetence, træffes afgørelsen i de i § 27 nævnte tilfælde af justitsministeren, i de i § 28, stk. 1, nævnte tilfælde af boligministeren.

§ 30. Justitsministeren fastsætter nærmere bestemmelser om, i hvilket omfang landbrugsejendomme og brandfarlige industrivirksomheder skal være forsynet med brandmateriel og stiger.

Kapitel 5.

Om skorstensrensning m. v.

§ 31. Skorstene og murede røgkanaler skal renses 2 gange årlig, skorstene, som kun sjældent benyttes, dog kun 1 gang årlig. I købstæderne kan byrådet træffe bestemmelse om hyppigere rensning. Rensningen skal foretages af dertil antagne skorstensfejmestere, jfr. § 32.

Stk. 2. Justitsministeren kan foreskrive særlige regler for rensningen af dampskorstene og andre røgledninger i større industrielle virksomheder og større ejendoms-komplekser, eller hvor forholdene i øvrigt gør det nødvendigt.

Stk. 3. Udbrænding af skorstene i bygninger, der er tækket med strå eller lige så let antændeligt materiale, er ikke tilladt. I øvrigt må udbrænding af skorstene kun foretages af skorstensfejrmesteren.

§ 32. Skorstensfejrmestere ansættes i købstæderne af byrådet efter indstilling af brandkommissionen og i sognekommunerne af amtmanden efter indstilling fra vedkommende sogneråd. Ansættelsen sker efter oplag.

Stk. 2. For sognekommunernes vedkommende fastsætter amtsrådet størrelsen af de enkelte skorstensfejdstrikter.

Stk. 3. I købstæderne fastsætter byrådet efter forhandling med brandkommissionen den afgift, som husejerne skal erlægge for det i § 31, stk. 1 og 2 omhandlede arbejde. For sognekommunernes vedkommende fastsættes afgiften af amtsrådet efter forhandling med sognerådsforeningen og foreningen „By-mæssige kommuner“. Afgiften tilfalder skorstensfejrmesteren, medmindre han oppe-

bærer et fast årligt vederlag af kommunen. De fastsatte afgifter kan ændres af justitsministeren efter forhandling med vedkommende kommunale organisation, såfremt hensynet til deres ensartethed taler derfor.

Stk. 4. Afgiften i henhold til stk. 3 kan inddrives ved udpantning.

Stk. 5. Justitsministeren udfærdiger en instruks for skorstensfejrmestere.

Stk. 6. En skorstensfejrmester kan afskediges med 6 måneders varsel. Har han gjort sig skyldig grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i hvervets udførelse, kan han afskediges uden varsel. Afskedigelsen foretages i købstæderne af byrådet efter indstilling fra brandkommissionen og på landet af amtmanden efter forhandling med vedkommende sogneråd. En skorstensfejrmester kan begære sin afsked med 6 måneders varsel.

Kapitel 6.

Om brandsyn m. v.

§ 33. Skorstensfejrmesteren skal personlig eller ved en af brandkommissionen, i sognekommuner politimesteren, godkendt stedfortræder én gang om året foretage eftersyn i samtlige bygninger, hvori der er indrettet ildsted, for at påse, om skorstene, ildsteder, herunder bageovne, røgeovne m. v. og røgledninger er i forsvarlig stand og tilbørlig vedligeholdte og rensede. Ved eftersyn i sognekommunerne skal det endvidere påses, om de påbudte sprøjter og stiger findes og er i forsvarlig stand.

Stk. 2. Justitsministeren kan efter forhandling med skorstensfejerlauget træffe bestemmelse om, at skorstensfejrmestrene ved brandsyn tillige skal påse, om andre bestemmelser til forebyggelse af ildebrand er opfyldt.

Stk. 3. For købstædernes vedkommende kan justitsministeren bestemme, at brandinspektøren eller anden af brandkommissionen udpeget person skal foretage eftersyn af fredede bygninger, af kirker, teatre, udstillings- og forlystelseslokaler og andre bygninger, hvor der i store rum samles mange mennesker, samt af brandfarlige bygninger og oplag og af virksomheder, som falder ind under §§ 27 og 28.

Stk. 4. Findes der ved eftersynet en mangel, der bevirker særlig brandfare, skal den tilsynsførende give pålæg om, at benyttelse ikke må ske, før manglen er afhjulpet, og dette ved eftersyn er konstateret.

Stk. 5. Er manglen af mindre betydning, skal den tilsynsførende fastsætte en frist, inden hvilken manglen skal være afhjulpet. Efter fristens udløb og senest ved næste syn skal han efterse, om afhjælpning er sket.

Stk. 6. De i medfør af denne paragraf givne forbud og pålæg skal skriftlig meddeles ejeren eller anden vedkommende.

Stk. 7. Kommunen anskaffer til den tilsynsførende en protokol eller et kartotek, hvori der for hver ejendom skal ske tilførsel om de foretagne syn, om der er konstateret mangler ved synene, hvilke forbud og pålæg, der er givet, og om disse er efterkommet.

Stk. 8. Undladelse af at efterkomme de i henhold til stk. 4 og 5 givne forbud og pålæg skal anmeldes til politiet af den tilsynsførende.

§ 34. Skorstensfejerne skal under deres arbejde være opmærksomme på, om skorstene, ildsteder og røgledninger er i forsvarlig stand og tilbørlig vedligeholdte. Opdages der herved nogen mangel, skal skorstensfejermesteren give pålæg om, at manglen skal afhjælpes, idet bestemmelserne i § 33, stk. 4-8, finder tilsvarende anvendelse.

§ 35. Justitsministeren udfærdiger nærmere bestemmelser om omfanget af skorstensfejermestrenes pligter i henhold til dette kapitel. Vederlaget for skorstensfejermestrenes udførelse af arbejdet fastsættes som bestemt i § 32, stk. 3, og kan inddrives ved udpantning.

§ 36. Justitsministeren kan efter forhandling med forsvarsministeren bestemme, at brandsyn for militære anlægs vedkommende ordnes på særlig måde. Tilsvarende bestemmelse kan efter forhandling med indenrigsministeren træffes for civilforsvarets anlæg.

Kapitel 7.

Om straf og ikrafttræden m. v.

§ 37. Med bøde straffes

1) den, der ikke udviser tilbørlig forsigtighed med ild, lys, tændstikker, aske, brandfarlige stoffer og hvad der i øvrigt kan fremkalde eller befordre ildebrand, eller undlader at påse, at personer, der hører til hans husstand eller virksomhed, udviser sådan forsigtighed, og

2) den, der som ejer eller bruger af elektriske anlæg eller andre lys-, varme-, kraft- eller maskinanlæg, som kan fremkalde eller befordre ildebrand, benytter sådanne anlæg eller lader dem benytte, uanset at de ikke er i forsvarlig stand.

Stk. 2. På samme måde straffes undladelse af på forsvarlig måde at renholde ildsteder eller røgrør fra disse eller vedligeholde skorstene, ildsteder eller røgledninger. Strafansvaret for manglende renholdelse påhviler den, der som ejer eller bruger benytter de lokaler, hvori ildstedet er indrettet. For manglende vedligeholdelse er ejeren ansvarlig. Det samme gælder brugeren, såfremt han ikke snarest muligt, efter at han er blevet bekendt med manglen, har underrettet ejeren eller brandinspektøren herom.

§ 38. Overtrædelse af § 19, § 20, stk. 1-3, § 27, eller § 31, stk. 3, straffes med bøde.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der undlader at efterkomme et påbud eller forbud, der er udstedt i henhold til loven eller de i medfør af denne fastsatte forskrifter.

Stk. 3. I de forskrifter, der udfærdiges i henhold til loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 4. Bøderne tilfalder politikassen.

§ 39. Justitsministeren kan efter forhandling med vedkommende kommunalbestyrelse udvide de i denne lov om købstæder givne regler til at gælde for handelspladser, flækker og sognekommuner med bymæssig bebyggelse med de forandringer, som de særlige kommunale eller stedlige forhold tilsiger.

F. t. l. om brandvæsenet i købstæderne og på landet.

§ 40. Justitsministeren kan udstede forskrifter om brugen af ild og lys, for opbevaring, transport og brug af letfængelige eller eksplosive, faste, flydende eller luftformige stoffer samt for indretning af virksomheder, hvor sådanne stoffer opbevares, benyttes eller tilvirkes, for indretning og benyttelse af ildsteder og andre anlæg for varme, lys og kraft samt i øvrigt udfærdige sådanne bestemmelser, som findes fornødne til forebyggelse af brandfare og til sikring af forsvarlige sluknings- og redningsmuligheder i tilfælde af brand.

§ 41. Denne lov træder i kraft den 1. januar 1960.

Stk. 2. Lov nr. 28 af 21. marts 1873 om brandvæsenet i købstæderne med undtagelse af København som ændret ved lov nr. 272 af 28. juni 1920 og lov nr. 17 af 3. februar 1937 samt lov nr. 174 af 31. marts 1926 om brandpolitiet på landet og det nærmest dermed stående bygningsvæsen som ændret ved lov nr. 296 af 1. december 1926, lov nr. 116 af 4. april 1928 og lov nr. 136 af 23. marts 1948 ophæves. Endvidere ophæves

for sognekommunernes vedkommende lov nr. 153 af 30. november 1874 om erstatning for den ved brandvæsenets sluknings- og redningsforanstaltninger bevirkede skade. Er der af boligministeren i henhold til bygge-lov for købstæderne og landet § 67, stk. 2, meddelt udsættelse med hensyn til bygge-lovens gennemførelse i en kommune, har bestemmelserne i §§ 1-17 og 53-55 i lov om brandpolitiet på landet samt §§ 11, 19 og 35, stk. 2, 1. pkt., og de bygningsmæssige bestemmelser i § 20 i lov om brandvæsenet i købstæderne fortsat gyldighed i kommunen i samme udstrækning som hidtil indtil bygge-lovens gennemførelse i kommunen. For bygninger opført før 1. januar 1960 gælder de nævnte bestemmelser fortsat i det omfang, bygge-loven ikke finder anvendelse.

Stk. 3. De bekendtgørelser m. m., som er udfærdiget i medfør af de i stk. 1 nævnte love, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller ændres ved bestemmelser udfærdiget i medfør af denne lov.

Stk. 4. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

I oktober 1945 nedsatte justitsministeriet en kommission med den opgave at overveje en omordning af brandvæsenet og stille forslag til de ved en sådan omordning nødvendiggjorte ændringer i brandlovgivningen. I juli 1952 afgav brandkommissionen betænkning indeholdende et udkast til lov om brandvæsenet uden for København til afløsning af lov nr. 28 af 21. marts 1873 om brandvæsenet i købstæderne og lov nr. 174 af 31. marts 1926 om brandpolitiet på landet. I sidstnævnte lov findes der en række vigtige regler om opførelsen og indretningen af bygninger på landet. Disse regler er ikke medtaget i kommissionens udkast, men agtes afløst af bestemmelserne i et i boligministeriet udarbejdet forslag til en bygge-lov for købstæderne og landet. Kommissionens lovudkast omfatter ikke forholdene i København, hvor brandvæsenets ordning er fastlagt i en lov af 15. maj 1868, idet man har fundet den gældende ordning fuldt tilfredsstillende.

Foranstående lovforslag er udarbejdet på grundlag af brandlovs-kommissionens betænkning. Det svarer stort set til det i betænkningen indeholdte

udkast, hvis hovedprincipper og systematik justitsministeriet har kunnet tiltræde.

På de punkter, hvor lovforslaget indeholder afvigelser fra kommissionsudkastet er der redegjort herfor i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser. I øvrigt henvises til kommissionens betænkning, derunder til de i betænkningen indeholdte bemærkninger til lovudkastet.

Til § 1.

Bestemmelsen, der omhandler kommunernes pligt til at opretholde et brandvæsen, svarer til kommissionsudkastets § 1.

Man har fundet det unødvendigt — som i udkastet — udtrykkeligt at udtale, at brandvæsenet skal være tidssvarende, da det er foreskrevet, at det skal være i stand til at yde et forsvarligt rednings- og slukningsarbejde.

Til § 2.

Paragraffen indeholder bestemmelserne om brandvæsenets ledelse. I modsætning til kommissionsudkastet medtager lovforslaget ikke bestemmelser om

brandkommissionens sammensætning, da bestemmelser herom findes i § 19, stk. 1, i lov om købstadkommunernes styrelse, jfr. lovbekendtgørelse nr. 328 af 6. juli 1950. Man har heller ikke fundet det nødvendigt at medtage bestemmelserne i kommissionsudkastets stk. 2, sidste pkt., om at brandkommissionen skal udarbejde overslag over brandvæsenets udgifter.

Ligesom i kommissionsudkastet er det foreskrevet, at brandkommissionen skal drage omsorg for, at brandvæsenet opfylder lovens krav, men udkastets bestemmelser om, at brandkommissionen skal drage omsorg for, at brandpolitiforskrifterne overholdes, er udeladt, da brandkommissionen kun i ringe omfang vil have mulighed for at opfylde denne pligt.

Til § 3.

Paragraffen indeholder regler om udfærdigelse af brandvedtægter.

Bestemmelsen i kommissionsudkastets stk. 1, litra c, hvorefter grundejerne i købstadkommunerne, der fritages for at anskaffe og vedligeholde brandmateriel, kan tilpligtes at betale en afgift til dækning af kommunens merudgifter til brandmateriel, er ikke medtaget, idet justitsministeriet finder det mest praktisk, at disse udgifter, der er af beskeden størrelsesorden, dækkes som andre kommunale udgifter. Som det fremgår af den i betænkningen som bilag 3 aftrykte oversigt, havde i 1946 41 kommuner helt eller delvis fritaget grundejerne for at anskaffe brandmateriel efter den hidtidige tilsvarende regel, men kun 6 af disse kommuner havde forlangt vederlag herfor.

Efter lovforslaget skal der ikke i brandvedtægterne optages bestemmelser om skorstensrensning og brandsyn, således som det var foreslået i udkastets litra f og g. Justitsministeriet har herved lagt vægt på, at lovforslaget i kapitel 5 og 6 indeholder detaljerede regler om skorstensrensning og brandsyn, og finder ikke, at der er tilstrækkelig grund til i brandvedtægterne at optage disse bestemmelser, som måtte formuleres ens i alle vedtægterne.

Til § 4.

Efter udkastet skulle inddelingen af kommunen i brandkredse bestemmes af amtsrådet efter forslag af sognerådet. Justitsministeriet har ment det forsvarligt at forenkle administrationen ved at overlade inddelingen til sognerådets egen bestemmelse, idet den fornødne sagkyndige indflydelse er sikret ved, at det, ligesom i udkastet, er foreskrevet, at der skal indhentes en udtalelse fra distriktsbrandinspektøren.

Til § 5.

Justitsministeriet har anset det for rigtigst at formulere bestemmelsen således, at den omfatter samtlige kommuner og ikke alene sognekommuner.

De øvrige ændringer i forhold til udkastet er af sproglig karakter.

Til § 6.

Ifølge udkastet skulle slukningsoverenskomster godkendes af amtmanden.

Justitsministeriet har imidlertid anset det for betænkeligt at decentralisere beføjelsen til at fritage en kommune for opretholdelse af selvstændigt udrykningskorps. Det må i denne forbindelse fremhæves, at det på dette område er af største betydning, at der følges faste og ensartede retningslinjer for hele landet.

I overensstemmelse hermed foreslås det i stk. 2, at beføjelsen til at træffe bestemmelse om, at sognekommuner inden for et afgrænset område skal træffe aftale med samme brandvæsen, henlægges til justitsministeren.

Til § 7.

Justitsministeriet er principielt enig med kommissionen i, at der ikke alene i købstæderne, men også i sognekommunerne bør udnævnes brandinspektører, som i modsætning til brandfogederne ikke alene beskæftiger sig med de enkelte brandkredse, men har ansvaret for hele kommunens brandberedskab, hvadenten kommunen har eget udrykningskorps eller slukningsoverenskomst med et andet brandvæsen.

Bestemmelsen i kommissionsudkastets § 7, stk. 1, 2. pkt. om, at udnævnelsen for sognekommunernes vedkommende skal godkendes af amtmanden, er i forslaget erstattet med en bestemmelse om, at der forinden udnævnelsen skal indhentes en udtalelse fra distriktsbrandinspektøren, idet justitsministeriet har anset det for forsvarligt at overlade udnævnelsen til sognerådets egen bestemmelse under forudsætning af, at der tilsikres rådet fornøden sagkyndig bistand.

Ifølge udkastets § 7, stk. 3, skulle brandinspektørens vederlag kunne ændres af justitsministeren efter indhentet erklæring fra de kommunale organisationer, når hensynet til vederlagets ensartethed talte derfor. Justitsministeriet har på dette punkt anset det for tilstrækkeligt, at der findes hjemmel til at fastsætte mindstetakster for brandinspektørernes vederlag.

Bestemmelsen i stk. 8 om brandinspektørens opgaver er formuleret således, at den principielle forskel i arbejdet for de brandinspektører, der leder et udrykningskorps, og de øvrige brandinspektører, er præciseret.

Til § 8.

De foretagne ændringer i stk. 1-4 er alene af sproglig karakter.

Bestemmelsen i udkastets § 8, stk. 5, om udfærdigelse af en instruks for det kommunale brandmandskab er ikke medtaget i forslaget, idet det efter justitsministeriets opfattelse må være tilstrækkeligt, at der udfærdiges instruks for brandinspektørerne. Det er dog en selvfølge, at kommunalbestyrelserne uden hjemmel i loven kan udfærdige en sådan instruks, hvis det anses som påkrævet.

Justitsministeriet har ikke fundet tilstrækkelig begrundelse for at medtage bestemmelsen i udkastets § 9 om udtagelse af reservemandskab. Et sådant mandskab skulle efter betænkningen kun anvendes ved meget store og omfattende brande. Det vil imidlertid ikke være muligt at gennemføre selv en nødtørftig uddannelse af et talmæssigt stort mandskab, der kun yderst sjældent skal træde i funktion, og et mandskab, der ingen uddannelse har, vil ikke være til større gavn.

Til § 9.

Bestemmelsen svarer til kommissionsudkastets § 10 med den ændring, at det overlades justitsministeren at træffe bestemmelse om indførelse af obligatorisk uddannelse.

Til § 10.

Bestemmelsen svarer til kommissionsudkastets § 11 med uvæsentlige ændringer.

Til § 11.

Bestemmelsen træder i stedet for kommissionsudkastets § 13.

Justitsministeriet er af den opfattelse, at spørgsmålet om brandvæsenets uniformering egner sig bedst til administrativ løsning og har derfor i forslaget optaget en bestemmelse om, at justitsministeren skal kunne fastsætte regler for uniformering af brandvæsenets personale.

Bestemmelsen i udkastets § 14 om en protokol indeholdende en liste over brandmandskab og materiel og rapport over afholdte øvelser og udrykninger er ikke medtaget i forslaget, idet justitsministeriet finder, at bestemmelser herom naturlig hører hjemme i brandvedtægten.

Til § 12.

Bestemmelsen svarer uændret til udkastets § 15.

Til § 13.

Bestemmelsen i § 13 om kommunernes pligt til at sørge for tilstrækkelig vandforsyning til brandslukning svarer til kommissionsudkastets § 16.

Ifølge udkastets stk. 3 skulle brandinspektøren mindst 2 gange årligt personligt eller ved en af kommunalbestyrelsen godkendt stedfortræder foretage eftersyn af brandhaner og vandforsyningssteder og foranledige forefundne mangler afhjulpet. Justitsministeriet har ment det forsvarligt at overlade den nærmere ordning af dette eftersyn til kommunalbestyrelsen, og forslaget indeholder derfor kun en bestemmelse om, at brandhaner og vandforsyningssteder skal efterses mindst 2 gange årligt.

Ifølge udkastets stk. 5 skulle brandhaners og vandreservoirers anbringelsessteder i sognekommunerne godkendes af amtmanden efter forhandling med vedkommende sogneråd og distriktsbrandinspektør. Også på dette punkt har justitsministeriet fundet det forsvarligt at forenkle den administrative ordning, således at anbringelsen alene skal godkendes af den særlig sagkyndige myndighed, distriktsbrandinspektøren.

Til § 14.

Bestemmelsen svarer til kommissionsudkastets § 17, stk. 1 og 2.

Bestemmelsen i udkastets § 17, stk. 3, om offentliggørelse af alarmeringsplanen er ikke medtaget i forslaget. Justitsministeriet er enig med kommissionen i, at det er vigtigt, at publikum er bekendt med, hvorledes hjælp skal tilkaldes i tilfælde af ildebrand, og sådan vejledning er allerede i vidt omfang ydet, navnlig ved optagelse af meddelelse i telefonbogen. Justitsministeriet vil også i fremtiden have opmærksomheden henvendt på, at sådan vejledning ydes i fornødent omfang. Man finder derimod ikke, at der er tilstrækkelig anledning til, at planen for, hvorledes en modtagen alarmering viderebringes til det mødepligtige brandvæsen, bringes til almindelig kundskab.

Til § 15.

Bestemmelsen svarer til hovedsagen til udkastets § 18.

Til § 16.

Bestemmelsen svarer til kommissionsudkastets § 19.

Til § 17.

Bestemmelsen svarer til kommissionsudkastets § 20 om amtsbrandinspektører.

Justitsministeriet er enig med kommissionen i, at de hidtidige erfaringer med hensyn til distrikts-

brandinspektørerne har været så gunstige, at institutionen bør bibeholdes.

Justitsministeriet er endvidere enig med kommissionen i, at det nuværende antal af distriktsbrandinspektører næppe i det lange løb vil vise sig at være tilstrækkeligt. Der er i øjeblikket antaget 6 distriktsbrandinspektører, og det må erkendes, at deres områder er så store, at det kan være vanskeligt for dem fuldt ud at opfylde deres opgave. Justitsministeriet vil derfor anse det for ønskeligt, at loven hjemler mulighed for en udvidelse af antallet, men anser det på den anden side ikke for sandsynligt, at der i en overskuelig fremtid vil blive brug for mere end 10-12 distriktsbrandinspektører.

Til § 18.

Paragraffen, der svarer til kommissionsudkastets § 21, indeholder bestemmelse om oprettelse af et brandråd til afløsning af det hidtil eksisterende brandudvalg. Det nuværende brandudvalg består af 4 medlemmer, hvoraf de 3 repræsenterer brandteknisk sagkundskab, nemlig henholdsvis Københavns Brandvæsen, Dansk Brandværns-Komité og Dansk Brandinspektørforening, medens det 4. medlem repræsenterer justitsministeriet. Udvalget har i de forløbne år behandlet alle principielle spørgsmål vedrørende brandvæsenets organisation, således spørgsmål vedrørende brandvæsenets mandskab, brandvæsenernes materiel samt principielle og konkrete sager om godkendelse af overenskomster af den i forslaget § 6, stk. 1, omhandlede karakter. Derudover har brandudvalget foretaget regelmæssige inspektioner af brandvæsenerne rundt om i landet, og i de tilfælde, hvor der ved inspektionerne er konstateret mangler, er disse mangler blevet påtalt, og det er påset, at manglerne er blevet afhjulpet.

I forslaget er brandrådets medlemstal fastsat til 7 i stedet for som af kommissionen foreslået 9.

De kommunale organisationer udpeger derefter 3 medlemmer, civilforsvaret og brandinspektørforeningen får hver 1 repræsentant, og justitsministeriet udpeger 2 medlemmer.

I forslaget § 3 har man alene anført, at rådet skal være rådgivende for myndighederne i spørgsmål vedrørende brandvæsenet, idet de øvrige i udkastets stk. 3 nævnte opgaver kan afledes heraf.

Til § 19.

Bestemmelsen, der træder i stedet for udkastets §§ 22 og 23, pålægger den, der opdager ildebrand eller truende fare for ildebrand, at søge at dæmpe ilden eller afværge faren samt pligt til at alarmere brandvæsenet og underrette beboerne.

Til § 20.

Bestemmelsen svarer til udkastets § 24.

Justitsministeriet har ikke fundet tilstrækkelig begrundelse for at medtage bestemmelsen i udkastets § 24, stk. 1, 2. pkt., hvorefter der uden for bymæssigt bebygget område i tilfælde af brand fra ethvert beboelsessted inden for en afstand af 2 km fra brandstedet uopholdelig skal gives møde med så meget mandskab, som står i passende forhold til antallet af arbejdsdygtige beboere.

Bestemmelserne i udkastets § 24, stk. 3, og § 28 om bistand med køretøjer og redskaber er slået sammen til én bestemmelse, hvis formulering er forenklet, uden at der derved tilsigtes nogen realitetsændring i forhold til udkastet. Samtidig er bestemmelsen i udkastets § 28, pkt. 2, om erstatning for skade på de rekvirerede genstande udvidet til at gælde alt materiel.

Bestemmelsen om, at uenighed om erstatningen afgøres endeligt af amtmanden, er ikke medtaget i forslaget, idet justitsministeriet har ment, at afgørelsen af de nævnte erstatningskrav må overlades til domstolene.

Til § 21.

Bestemmelsen svarer til udkastets § 25 med enkelte ændringer. Således som forslaget er formuleret, vil den, der søger at hindre brandvæsenet i at foretage de i bestemmelsen hjemlede foranstaltninger, kunne straffes efter straffelovens § 119, stk. 1 og 3, og dette vil gælde ikke alene, når der er tale om et kommunalt brandvæsen, men også når der er tale om et privat brandvæsen, med hvilket der er indgået aftale i henhold til § 6, stk. 1, idet det private brandvæsen ved aftalen har fået tillagt offentlig myndighed.

Stk. 3 indeholder i overensstemmelse med udkastet en bestemmelse om, at skaden ved de i stk. 1 og 2 nævnte foranstaltninger betragtes som brandskade, men i forslaget har man yderligere medtaget en bestemmelse om, at såfremt skaden rammer marker, haver eller beplantninger, erstattes skaden af kommunen. En i hovedsagen tilsvarende erstatningsbestemmelse findes i øjeblikket for købstædernes vedkommende i § 27 i lov nr. 28 af 21. marts 1873 om brandvæsenet i købstæderne uden for København og for Københavns og sognekommunernes vedkommende i lov nr. 153 af 30. november 1874 om erstatning for den ved brandvæsenets sluknings- og redningsforanstaltninger bevirkede skade. Kommissionen har foreslået disse bestemmelser ophævet, jfr. betænkningen side 97.

Udkastets stk. 4 indeholder i sidste pkt. en bestemmelse om, at der ikke kan kræves vederlag for brandvæsenets forbrug af vand til brandsluk-

ning. Bestemmelsen findes ikke i de nugældende love, og justitsministeriet har fundet det rettest at udelade den og overlade erstatningsspørgsmålet til besvarelse i praksis.

Til § 22.

I overensstemmelse med udkastets § 26, stk. 1, og den hidtil gældende ordning foreslås det for købstædernes vedkommende, at brandinspektøren eller i dennes fravær vicebrandinspektøren skal have kommandoen på brandstedet under rednings- og slukningsarbejdet. Derimod afviger forslaget bestemmelse fra udkastet med hensyn til kommandoforholdene i tilfælde af brand på landet, idet det foreslås, at lederen af udrykningskorpset skal have kommandoen bortset fra tilfælde, hvor amtmanden har truffet bestemmelse om, at brandinspektøren skal have ledelsen. Efter den i § 45 i brandpolitiloven for landet gældende ordning er det brandfogeden, der er den kommanderende for slukningsarbejdets vedkommende, og efter kommissionsudkastet skal brandinspektøren, selv om han ikke er leder af udrykningskorpset, have kommandoen. Justitsministeriet må imidlertid nære betænkelighed ved denne ordning, der ikke stemmer med de faktiske forhold, som de har udviklet sig i praksis. Den i de sidste årtier skete tekniske udvikling af brandvæsenet har medført, at der stilles betydelige krav til teknisk viden og taktisk indsigt af den, der på effektiv måde skal lede slukningen af en brand. Disse egenskaber må det forudsættes, at lederen af udrykningskorpset har. Han vil som regel have en vis teknisk uddannelse, og hertil kommer, at han gennem sit arbejde med brandslukninger hurtigt vil erhverve sig en betydelig erfaring.

Til § 23.

§ 23, stk. 1, svarer indholdsmæssigt til udkastets § 26, stk. 2, medens § 23, stk. 2, svarer til udkastets § 27, pkt. 1. Pligten til at efterkomme politiets eller brandvæsenets opfordring til at forlade det afspærrede terræn er ved forslaget udvidet til at omfatte nødvendige tilkørselsveje.

Bestemmelserne i udkastets § 27, 2. og 3. pkt., er ikke medtaget, da bestemmelsen i forslaget § 23, stk. 2, giver politiet og brandvæsenet fornøden hjemmel til indskriden.

Til § 24.

Bestemmelsen svarer til udkastets § 29.

Som en konsekvens af bestemmelsen i forslaget § 22 om kommandoen på brandstedet foreslås det, at brandinspektøren, selv om han ikke har kom-

mandoen på brandstedet, på egen hånd kan tilkalde assistance.

Efter forslaget kan også politimesteren tilkalde assistance efter forhandling med den kommanderende på brandstedet og brandinspektøren. Samme beføjelse har en politifuldmægtig, når politimesteren ikke selv er til stede på brandstedet.

Til § 25.

Bestemmelsen svarer til udkastets § 30 med redaktionelle ændringer.

Til § 26.

Bestemmelsen svarer til udkastets § 12 med redaktionelle ændringer.

Til § 27.

Som tidligere anført er de egentlige bygningsbestemmelser, som indeholdes i kapitel I i brandpolitiloven for landet, ikke medtaget i nærværende forslag, idet det forudsættes, at disse spørgsmål i fremtiden i henhold til en kommende byggelov alene behandles af bygningsmyndighederne. For visse særlige virksomheder vil det dog fortsat være nødvendigt, at brandmyndighederne træffer afgørelse vedrørende indretningen af virksomheder.

Forslagets § 27, der svarer til udkastets § 32, omhandler de såkaldte særlig brandfarlige virksomheder. Ved vurderingen af, om sådanne virksomheder kan tillades oprettet eller udvidet, er kendskabet til de brandfarlige stoffers egenskaber og erfaring om muligheden for at bekæmpe brande, der opstår i sådanne virksomheder, af afgørende betydning. Den viden, der her kræves, besiddes dels af aktive ledere af brandvæsenene, og dels af særlige institutioner med tilknytning til justitsministeriet, således justitsministeriets konsulent for brandfarlige stoffer, justitsministeriets konsulent i sprængstofsager og Dansk Brandværns-Komité.

Der vil ved opførelse af sådanne virksomheder tillige i henhold til byggeloven kræves tilladelse fra bygningsmyndigheden, og for at undgå, at ansøgere skal henvende sig flere steder, vil justitsministeriet ved forhandling med boligministeriet søge gennemført den ordning, at sager af denne art ekspederes gennem bygningsmyndigheden, således at denne drager omsorg for, at de forelægges for brandmyndigheden.

Om afgørelse i tilfælde af uenighed mellem bygningsmyndigheden og brandmyndigheden henvises til § 29, stk. 2.

Udover hvad der følger af § 27, vil tilladelse fra brandmyndigheden kunne være fornøden i hen-

hold til bestemmelser, der udfærdiges af justitsministeren i medfør af forslaget § 40.

Til § 28.

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til udkastets § 33, idet dens område dog er udvidet, således at den også vil kunne finde anvendelse på de i § 27 omhandlede virksomheder i det omfang, der måtte være behov herfor.

Til § 29.

Bestemmelsen svarer til udkastets § 34 og indeholder regler om anke af brandmyndighedens afgørelse. Derudover er der i forslaget optaget en bestemmelse om kompetenceforholdet mellem boligministeriet og justitsministeriet i tilfælde af, at der opstår uenighed mellem bygningsmyndighed og brandmyndighed om spørgsmål, der berører begge instansers område.

Til § 30.

Udkastet indeholder i §§ 35 og 36 nærmere regler om, i hvilket omfang landbrugsejendomme og visse industrivirksomheder skal være forsynet med brandredskaber og stiger. Justitsministeriet finder det rigtigst, at sådanne bestemmelser optages i en administrativ forskrift.

Bestemmelsen må ses i sammenhæng med forslaget § 3, stk. 1, litra c, hvorefter brandvedtægten skal indeholde nærmere regler for det brandmateriel, grundejerne skal anskaffe og vedligeholde.

Til § 31.

Ifølge udkastets § 37, stk. 1, skulle skorstene og murede røgkanaler renses forsvarligt 3 gange årlig. Kommissionen har nærmere redegjort for begrundelsen herfor og for forholdet til de nugældende bestemmelser, jfr. betænkningen side 113-15.

Justitsministeriet har ikke på dette punkt ment at kunne tiltræde kommissionens synspunkter og har foretrukket i det væsentlige at bibeholde de nugældende regler om rensningens hyppighed, således at der foreskrives rensning 2 gange årlig og således, at der i købstæderne gives byrådet mulighed for at bestemme hyppigere rensning.

Som et nyt 3. pkt. i § 31 har man i forslaget optaget bestemmelsen i udkastets § 38, stk. 1, om, at rensningen kun må foretages af dertil antagne skorstensfejermestre.

§ 31, stk. 2, svarer til udkastets § 37, stk. 2.

I stk. 3 har man medtaget bestemmelsen i udkastets § 38, stk. 1, pkt. 2, om, at udbrænding af skorstene skal foretages af skorstensfejermesteren. Derimod er bestemmelsen i udkastets § 37, stk. 3,

om indhentelse af tilladelse til udbrænding fra brandinspektøren udeladt som upåkrævet.

Til § 32.

Bestemmelsen svarer til udkastets § 40 med enkelte ændringer.

Bestemmelsen i udkastets stk. 1, 3. pkt., om, at der ved nyansættelser kun kan ansættes faguddannede skorstensfejere med afgangsbrev fra „Den danske Skorstensfejerfagskoles Mesterskole“, er ikke medtaget. Begrænsningen til elever fra den nævnte skole ville bl. a. medføre, at skorstensfejere, der var uddannet i de øvrige nordiske lande, ikke kunne komme i betragtning.

Forslagets stk. 2 har ikke medtaget bestemmelsen i udkastets stk. 2 om pligt for amtsrådet til ved fastsættelse af skorstensfejerdistrikter at forhandle med sognerådsforeningen og indhente udtalelse fra skorstensfejerlauget og skorstensfejersvendenes fagforbund. Justitsministeriet har fundet det upåkrævet i loven at optage en bestemmelse herom. Det samme gælder bestemmelsen om, at det bør tilstræbes, at skorstensfejerdistrikterne bliver af en sådan størrelse, at der kan beskæftiges en passende medhjælp. Justitsministeriet er enig med kommissionen i det ønskelige heri, men har ikke ment at burde optage en vejledende bestemmelse som den nævnte i loven.

Justitsministeriet har heller ikke fundet tilstrækkelig anledning til at optage en bestemmelse svarende til udkastets stk. 5, hvorefter skorstensfejermestre skal føre forretningsbøger, eller til udkastets stk. 7 om fastsættelse af lønninger til skorstensfejersvende.

Til § 33.

Bestemmelsen svarer til udkastets §§ 42 og 43.

Justitsministeriet anser det ikke for nødvendigt at stille krav om brandsyn i købstæderne i så vidt omfang som i udkastets § 42 foreslået. Det er justitsministeriets opfattelse, at der udover regelmæssigt eftersyn af skorstene, ildsteder m. v. ikke er tilstrækkelig begrundelse for foretagelse af brandsyn i almindelige beboelsesejendomme og andre bygninger, hvor ikke særlig brandfarlige forhold gør sig gældende, eller hvor risikoen for tab af menneskeliv eller store værdier i tilfælde af opstået ildebrand ikke er særlig stor. Det må ganske vist erkendes, at der også i almindelige beboelsesejendomme kan forekomme forhold af brandfarlig natur, med det, der kan opnås ved sådanne brandsyn, skønnes ikke at stå i rimeligt forhold til den administrative byrde, det vil være i overensstemmelse med udkastet at skulle gennemgå samtlige ejendomme i købstæderne én gang hvert 3. år.

En sådan gennemgang, der f. eks. også måtte omfatte samtlige lejligheder i centralfyrede ejendoms-komplekser, ville blive meget omfattende.

I overensstemmelse med disse synspunkter har man i forslaget opretholdt udkastets stk. 1 om, at skorstensfejermesteren én gang om året skal foretage eftersyn af skorstene, ildsteder m. v. Navnlig af hensyn til, at der efterhånden findes adskillige ejendomme med fjernvarme, har man fundet anledning til at fastsætte, at syn ikke kræves for ejendomme, der ikke har ildsteder. Derimod er bestemmelsen i udkastets § 42, stk. 2, nr. 1, om, at grundmurede bygninger med hårdt tag i købstæderne skal synes hvert 3. år af brandinspektøren eller anden af brandkommissionen udpeget person, udgået. Under hensyn til, at der efter forslaget ikke bliver tale om regelmæssigt brandsyn i samtlige ejendomme, har man udvidet bestemmelsen i udkastets § 43, stk. 2, til også at omfatte købstæderne.

Bestemmelserne i udkastets stk. 2, nr. 2 og 3, om obligatorisk eftersyn i købstæderne af ikke grundmurede og hårdtækte bygninger, fredede bygninger samt forskellige bygninger, hvor der i store rum samles mange mennesker, samt om eftersyn af brandfarlige oplag og virksomheder, er erstattet med en bestemmelse om, at justitsministeren kan bestemme, at brandinspektøren eller anden af brandkommissionen udpeget person skal foretage eftersyn af sådanne bygninger og virksomheder.

Til § 34.

Bestemmelsen er enslydende med udkastets § 44 med en enkelt redaktionel ændring.

Til § 35.

Bestemmelsen svarer til udkastets § 45.

Til § 36.

Bestemmelsen er enslydende med udkastets § 46.

Til §§ 37 og 38.

§§ 37 og 38 svarer til udkastets § 47 og indeholder lovens straffebestemmelser.

Af lovtekniske grunde har justitsministeriet foretrukket at placere bestemmelserne i udkastets § 31, stk. 1, (om omgang med ild og lys), § 39 (om renholdelse af ildsteder og røgrør) og § 41 (om vedligeholdelse af skorstene, ildsteder og røgedninger) i lovens straffebestemmelser.

Bestemmelsen i udkastets § 31, stk. 1, sidste pkt., om husejernes pligt til at påse, at lejere og beboere overholder bestemmelserne i pkt. 1-3, er udeladt. Bestemmelsen, der stammer fra loven om

købstædernes brandvæsen fra 1873, har næppe nogen praktisk betydning mere.

Ejheller har man medtaget bestemmelsen i udkastets § 39, 2. pkt., hvorefter den, der har pligt til at renholde ildsteder og røgrør, kan overdrage renholdelsen til skorstensfejermesteren, hvem ansvaret herefter påhviler. Det følger af almindelige regler, at den, der har overdraget rensningen til en skorstensfejermester, ikke vil kunne straffes, medmindre han i øvrigt har handlet uforsvarligt.

Endelig har man udeladt bestemmelsen i udkastets § 41, sidste stk., om skorstene, der er stærkere tilsatte med glanssod, idet man har ment, at dette tilfælde burde bedømmes efter de almindelige regler om manglende vedligeholdelse.

Der er i øvrigt ikke ved den ændrede formulering af de i forslaget § 37 indeholdte bestemmelser tilsigtet nogen realitetsændring i forhold til udkastet. Selv om det således ikke udtrykkelig udtales i § 37, stk. 1, nr. 1, at den, der undlader at iagttage tilbørlig forsigtighed med elektriske anlæg eller andre lys-, varme-, kraft- eller maskinanlæg, kan straffes, vil dette følge af den almindelige regel i stk. 1, nr. 1. Med hjemmel i denne bestemmelse vil man endvidere i det omfang, der skønnes at være trang hertil, kunne straffe den, der ikke påser, at tændstikker o. lign. opbevares på en sådan måde, at børn vanskeligt kan få adgang til dem.

Bestemmelsen i udkastets § 47, stk. 2, er udeladt, da der i retsplejelovens § 997, stk. 3, findes en almindelig bestemmelse om tvangsbøder til opfyldelse af forpligtelser imod det offentlige.

Til § 39.

Bestemmelsen svarer i realiteten til udkastets § 48.

Til § 40.

Justitsministeriet har i medfør af de hidtil gældende bemyndigelsesbestemmelser i købstadbrandlovens § 37 og landbrandlovens § 60 udfærdiget en række forskrifter dels af rent brandmæssig karakter, men dels også af mere bygningsmæssig karakter. Som eksempel på bestemmelser af sidstnævnte art kan nævnes bekendtgørelse nr. 52 af 7. marts 1910 om forebyggelse af brandfare i forsamlingslokaler m. m. og bekendtgørelse nr. 25 af 25. januar 1949 om brandværnsforanstaltninger i hoteller m. v. Udfærdigelse af bestemmelser af bygningsmæssig karakter som de, der indeholdes i de nævnte bekendtgørelser, vil fremtidig komme til at henhøre under boligministeriets område. Derimod vil justitsministeriet også efter den nye lovs gennemførelse i medfør af § 40 kunne udfærdige regler af brandmæssig karakter, f. eks. bestemmel-

ser indeholdende krav om visse slukningsmidler, om brandvagt og lignende.

Hvad angår administrationen af de hidtil udfærdigede bestemmelser, er det justitsministeriets agt ved forhandling med boligministeriet at tilvejebringe en deling af kompetencen mellem de to ministerier. Bestemmelser af overvejende bygningsmæssig karakter som f. eks. de to førnævnte bekendtgørelser bør efter justitsministeriets opfattelse fremtidig administreres af bygningsmyndigheden, medmindre bestemmelserne vedrører virksomheder, der er omfattet af forslaget § 27. Det forudsættes, at bygningsmyndigheden, hvor der er tale om forsamlingslokaler, hoteller o. lign., forelægger sagen for brandmyndigheden, der da har mulighed for at stille de krav, som brandmæssige hensyn tilsiger, og på denne måde vil brandmyndigheden bevare sin indflydelse på de bestemmelser i de nævnte bekendtgørelser, som er af brandmæssig karakter.

Til § 41.

Lovens ikrafttræden er i overensstemmelse med byggelovsforslaget fastsat til den 1. januar 1960.

I overensstemmelse med det i bemærkningerne til § 21 anførte foreslås bestemmelserne i lov nr. 153 af 30. november 1874 om erstatning for den ved brandvæsenets sluknings- og redningsforanstaltninger bevirkede skade kun ophævet for så vidt angår sognekommunerne.

Det vil være påkrævet således som foreslået i § 41, stk. 1, at lade visse af bestemmelserne i de 2 gældende brandlove forblive i kraft indtil videre. Dette gælder således de egentlige bygningsbestemmelser i købstadbrandlovens §§ 11, 19 og 20, og bestemmelserne i landbrandlovens kap. 1, som først kan ophæves, efterhånden som et nyt bygningsreglement og lokale bygningsvedtægter sættes i kraft. Forslagets bestemmelse herom er affattet i overensstemmelse med byggelovsforslagets ophævelsesbestemmelse.

Det følger af § 2 i byggelovsforslaget, at en ny byggelov og de dertil hørende bestemmelser normalt ikke vil finde anvendelse på ældre byggeri. For byggeri hidrørende fra tiden før byggelovens ikrafttræden må de hidtil gældende bygningsmæssige bestemmelser i brandlovene fortsat gælde i det omfang, byggeloven ikke finder anvendelse.